

billigere Arbeidskraft, Kvinder, Børn og unge Menneſter til forſkjellige Arbeider i Induſtrien, var meget betænkelig og burde ſoges forhindret; men bag ved denne Betragtning laa der, i det Mindſte fra Nøgles Side, den Mening, at Staten paa en ganſke anden Maade, end vi her nogensinde have tænkt paa, ſkulde træde til ſom underſtøttende Arbeiderfamilierne, ſaa at der alſaa ved en direkte Underſtøttelſe ſkulde tilveiebringes en Kompensation for det Tab, ſom lides derved, at det Bidrag, ſom Familierne erholde for Børns og unge Menneſters Arbeide, forvinder, naar Arbeidet forbydes diſe. Jeg vil ſaaledes haabe, at Loven, naar den kommer ud, maa blive anvendt paa en mild Maade, at det maa blive praktiſke Mand, der komme til at bedømme, hvorvidt Forholdet i det givne Tilfælde er ſaaledes, at Lovens Beſtemmelſer kunne udøves i det fulde Omfang, i hvilket det er tilladt at anvende dem, og at den høitærede Miniſter med Henſyn til de Undtagelſer, hvorom han vil ſaae en ſtor Mængde Begjæringer, ikke vil ſtille ſig ſaaledes, ſom han udtalte ved forrige Behandling, ſom en Drako, men ſom en Salomon, der fortolker og amender Loven paa den beſte og viſeſte Maade. Naar jeg derfor har beſluttet mig til ikke at deltage i at ſtille Vædringsforſlag, ſaa ligger det ſom ſagt væſentligt i den Tilbud, ſom jeg har til, at man med Varſomhed vil anvende denne Lovs Beſtemmelſer. Jeg har derfor ei heller troet at burde tiltræde Vædringsforlaget om at have Forbudet mod unge Menneſters Søndagsarbeide, idet det forekommer mig, at efter at Landſtinget ved 3die Behandling af Sagen har beſluttet efter Regjeringens Onſke at gaa ind paa et almindeligt Forbud mod unge Menneſters Nattearbeide, er derved den ſamme Betragtning, hvorpaa Forbudet mod Søndagsarbeide dog væſentligt hviler, godkjendt af det høie Thing, og det forekommer mig da, at der ikke er rigtig god Konſekvens i at ſøge Forbudet mod Søndagsarbeidet hævet, med mindre man tillige vilde tage til fornyet Overveielſe Spørgsmaalet om, hvorvidt Forbudet mod unge Menneſters Nattearbeide ſkulde opretholdes. — Men til i ſidſtævnte Henſeende at ſtille Vædringsforſlag har ingen af Udvalgets Medlemmer fundet Anledning.

De Vædringer, ſom ere foretagne i det andet Thing, ere angivne i den af Udvalget afgivne Erklæring, og der er tillige tilføjet en Bemærkning om, hvorledes Udvalget ſtiller ſig til diſe forſkjellige Vædringer. Der er dog en af diſe Vædringer, med Henſyn til hvilken der ikke er givet nogen Erklæring af Udvalget. Det er Vædringen under Nr. 2 til § 3, hvor Ordene: „I Løbet af den nævnte Arbeids tid“ oſv. ere rettede til: „Af den nævnte Arbeids tid“ oſv., idet det, uagtet jeg har grundet meget derpaa, ikke har været mig muligt at finde nogen Forſkel i denne Redaktion, og jeg har alſaa ikke været i Stand til at ſige,

hvorvidt det ene var bedre end det andet, eller det andet ſlettere end det ene. Derimod er der forbigaaet at nævne i Udvalgets Erklæring en Vædring, ſom jeg dog er nødsaget til at fremdrage, fordi den har en noget ſtørre Betydning, end det ved første Diekt kunde ſynes. I § 2 i det af Landſtinget vedtagne Lovforſlag ſtod nemlig: „Børn af den nævnte Alder, ſom have været i Arbeide før Kl. 11 om Formiddagen, maa ikke arbeide i ſamme eller nogen anden Bedrift udenfor deres Hjem efter ſamme Dags Eftermiddag Kl. 1.“ Diſe Ord: „udenfor deres Hjem“ ere nu udfkudte. Det vil nu erindres, at der i flere Paragrafer var en Beſtemmelſe om, at de Forbud, ſom flere af Paragraferne indeholdt, kun angik Arbeide udenfor Hjemmet, og dette hang ſammen med Lovforſlagets oprindelige Indhold, hvorefter Lovforlaget omhandlede ſaavel Arbeide i Fabrikker ſom Arbeide i Værkſteder, og det alſaa let vilde træffe, at Nogen kunde være hjemmehørende paa ſelve Arbeidsſtedet. Hvor alſaa tidligere diſe Ord „udenfor Hjemmet“ ſigtede til at hævde Frihed til at benytte Børns og unge Menneſters Arbeide paa Værkſtederne i Hjemmet, maatte diſe Ord falde bort, naar Loven ikke omhandlede Haandværk. Men ganſke anderledes forholder det ſig med Henſyn til den Beſtemmelſe, jeg nu oplæste, ſom findes i det ſidſte Stykke af § 2 i det af Landſtinget vedtagne Lovforſlag. I den indeholdes nemlig en Beſtemmelſe om, at Børn, naar de have arbeidet en vis Tid, ikke maa arbeide i ſamme eller nogen anden Bedrift udenfor deres Hjem. Her betyder Bedrift ikke blot Fabrik, men ogſaa Haandværksvirksomhed, og Værnet, ſom har arbeidet i en Fabrik om Formiddagen, bør ikke udenfor ſit Hjem kunne benyttes om Eftermiddagen. Det vil alſaa ſige, at man vel vil formene Værnets Benyttelſe ſaa vel til Fabriks- ſom til Haandværksarbeide i længere Tid end den ved Loven tilladte, men at man dog ikke vil hindre, at f. Ex. en Haandværkers Barn, der ruller Cigarer i en Fabrik om Formiddagen, i ſit Hjem hjælper Faderen i hans Haandværk, naar det kommer hjem fra det andet Arbeide, men ikke vil, at det arbeider paa et fremmed Værkſted ſamme Dag. Men Arbeidet paa Værkſtedet i Værnets Hjem vilde man ikke forbyde, fordi man i det Hele ikke vilde tillade, at Hjemmearbeide blev Gjenſtand for Tilſyn. — Diſe Ord ſtode derfor i Lovforlaget med fuld Tyde og Nødvendighed. Men nu er det af den ærede Ordſpører i det andet Thing ſagt, at det var ved en Skjødesløſhed, at man her i Thinget havde unbladt at udflette diſe Ord „udenfor deres Hjem“, og den høitærede Indenrigsminiſter bemærkede under Forhandlingerne, at han ikke vilde ſige, at det var ſket ved en Skjødesløſhed, men viſtnok ved en Forglemmelſe; men jeg maa tro, at den ærede Indenrigsminiſter har glemt, at diſe Ord netop ſtode der efter meget nøie Overveielſe, og at det har været Gjenſtand for en Drøftelſe